

Prof. RNDr. Arnošt Wahla, CSc.
Mendlova zemědělská a lesnická univerzita
Provozně ekonomická fakulta
Brno, Zemědělská 1

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název: **Fyzickogeografická problematika ve výuce studentů ekonomických SŠ**

Autor: **Jiří Dobrylovský**

Vedoucí práce: **mag. Tomáš Matějček**

Rozsah: 88 stran:

Zaujetí diplomanta pro výzkum učebnic geografie, je po přečtení práce, zcela průkazné. Diplomant je obeznám s řadou prací autorů, kteří se hodnocení kvantitativních a kvalitativních parametrů zabývali. Kriticky je hodnotí. Formuluje si vlastní myšlenkové konstrukce a hypotézy. Na vybraných souborech učebnic geografie, a v nich vybraných ukázkách textů, zpracovává jejich hodnocení. Časový horizont souboru učebnic (1929 do současnosti – tři třetiny století) poskytuje šance odhalit tendence. Srovnání vlastních získaných výstupů z provedených analýz z výstupů analýzy učebnic E. Janouškové a M. Pluskala má vypovídající význam. Numerické a zvláště grafické výstupy jsou přesvědčivé. Žádné spekulace, pouze fakta. Své místo v práci má i hodnocení parametrů jedné české a jedné španělské učebnice geografie. Konstatování, pro které hypotézy platí či neplatí získané numerické údaje, potvrzují zaměření diplomanta empiricky prokázat daný stav v souboru učebnic geografie.

Práce je přínosem české didaktiky geografie, přínosem obecné i specifické teorie učebnic a dokumentuje využitelnost některých metod výzkumu učebnic.

Učebnice, včetně učebnic geografie, jsou (mají být) pedagogickým prostředkem obsahového naplnění záměrů vzdělávacího programu pro daný typ škol. Pro velké vědní obory s řadou disciplín platí, že jejich proporce se liší podle typu školy (vzdělávacích programů). Jiné proporce těchto disciplín jsou v učebnicích pro všeobecně vzdělávací školy (ZŠ a gymnázia), jiné pro školy s odborným, profesním zaměřením (na středních školách s ekonomickým zaměřením). Nelze proto očekávat, že fyzickogeografická tematika bude dominantní na středních školách s ekonomickým zaměřením. Učebnice pro tyto školy vždy měly jiné proporce geografických disciplín než např. gymnázia.

Vycházejí z nadpisu diplomové práce bylo by možno očekávat, že budou analyzovány a hodnoceny vzdělávací programy pro střední ekonomické školy, že budou analyzovány a hodnoceny obsahové a strukturní složky učebnic i konkrétní výuka (slovo uvedené v nadpise). Není tomu tak. Ve struktuře diplomové práce se hodnotí pouze učebnice (v nadpise pojem učebnice není uveden), jejich rozsah (plošný, pojmový), obtížnost, informační hustota apod. Fyzickogeografická problematika (slovo v nadpise uvedené) se rovněž ve struktuře práce nevyskytuje. Reaguji na tyto skutečnosti, ale pro jednoznačně převažující klady práce, odhlédnu od toho při hodnocení.

Cíle diplomové práce jsou formulovány na několika místech, např.

- „provést srovnávací analýzu zaměřenou na obsahovou **náplň výuky** geografie na SŠ ekonomického zaměření.“ (str. 5);
- **primárním cílem práce je stanovit podíly FG a SG složek geografie...**“ (str. 18).

Obsah práce ne zcela koresponduje s takto formulovanými cíli.

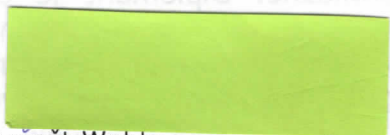
Pasáže posudku s odlišným typem písma jsou námětem obhajoby a kritické diskuse.

Student prokázal poměrně široké znalosti z oblasti metod vhodných pro výzkum učebnic. Aplikoval je tvořivě. Získal zajímavé a hodnotné výstupy. Doporučuji práci k obhajobě.

Setrvá-li absolvent v geografickém a didaktickém prostředí až do 30. let 21. století, má šanci prodloužit takto koncipované šetření parametrů učebnic geografie na celé století.

Práci hodnotím známkou: **výborně**

V Brně 16. května 2009

Arnošt Wahla